

Nová zelená

www.novazelenausporam.cz / info@sfzp.cz / infolinka: 800 260 500

04/2017 Informační zpravodaj pro zájemce o podporu z programu Nová zelená úsporám

NZÚ vychází vstříc domácnostem

Průměrná dotace v programu Nová zelená úsporám, který podporuje nízkoenergetická opatření u rodinných domů, činí 215 tisíc korun. Program podporuje klasické zateplování domů i nejmodernější solární technologie.

Program Nová zelená úsporám je neefektivnějším programem v České republice zaměřeným na úspory energie v budovách pro bydlení. Žádat o dotaci z něj mohou majitelé či stavebníci jak rodinných, tak bytových domů. „Program je určen pro fyzické i právnické osoby, které chtějí realizovat opatření na snížení energetické náročnosti nebo na efektivní využití zdrojů energie ve svých domech či budovách. V obou případech program nabízí fyzickým i právnickým osobám pestrou škálu podporovaných opatření,“ říká ministr životního prostředí Richard Brabec.

Úspory v konečné spotřebě energie u rodinných domů na poskytnutou 1 miliardu korun z programu Nová zelená úsporám vykazují neuvěřitelně bezmála milion terajoulů. Program je financován z výnosů z emisních povolenek, z nimiž ČR obchoduje na evropském trhu.

Program NZÚ majitelům rodinných domů nabízí dotace například na výměnu oken a dveří, dílčí i celkové zateplení domu, výměnu elektrického zdroje tepla za tepelné čerpadlo, dále systémy řízeného větrání se zpětným získáváním tepla, obecně solární systémy, přičemž jednotlivé typy opatření lze vzájemně kombinovat. Podporována je i výstavba rodinných a bytových domů s velmi nízkou energetickou náročností, výstavba vegetačních střeš nebo využívání tepla z odpadní vody.

Celková výše podpory na jednu žádost je omezena na max. 50 procent doložených způsobilých výdajů a je vyplácena až po řádném dokončení realizace podporovaných opatření.

Atraktivní program NZÚ

Celkem byly v programu Nová zelená úsporám přijaty desetitisíce

ce žádostí s požadovanou podporou přesahující 5,4 miliardy korun. Více než polovina z těchto žádostí o dotaci byla již proplacena. Dotace jsou v programu vypláceny nepřetržitě. „Nová zelená úsporám potvrzuje, že jde o jeden z neefektivnějších národních programů. Charakteristickým rysem programu, který jsme nově zavěli, je skutečnost, že každý si může naplánovat čerpání peněz z programu podle svých potřeb a finančních možností a dotovaná opatření realizovat i na etapy. Po čerpání jedné dotace si klidně může požádat o další, a to kdyko-

V oblasti rodinných domů je největší zájem o dotace na zateplení a instalaci solárních termických a fotovoltaických systémů.

liv do roku 2021,“ popisuje výhody kontinuální výzvy ministr životního prostředí Richard Brabec.

K zájmu o dotace z programu přispívají i úpravy programu týkající se nabídky dotací, která se neustále rozšiřuje. Je to například nedávno přidaná podpora fotovoltaických fasád a střešních krytin nebo nové dotace na výstavbu zelených střeš či využívání tepla z odpadních vod. „Výstavbu zelených střeš a využívání tepla z odpadních vod program podporuje současně se zateplením jak u stávajících domů, tak u nových rodinných a bytových domů s velmi nízkou energetickou náročností,“ říká Petr Valdman, ředitel Státního fondu životního prostředí ČR.

NZÚ prospívá životnímu prostředí

Hlavním cílem programu Nová zelená úsporám je zlepšení stavu životního prostředí snížením produkce emisí znečišťujících látek a skleníkových plynů (především emisí CO₂), dále úspora energie v konečné spotřebě, zvýšení podílu obnovitelných zdrojů energie a stimulace české ekonomiky s dalšími sociálními přínosy, kterými jsou například zvýšení kvality bydlení občanů, zlepšení vzhledu měst a obcí a nastartování dlouhodobých progresivních trendů.

Úprava podmínek ve prospěch žadatelů o dotaci se dotkla i podpory solárních systémů. Nově je možné podpořit i využití fotovoltaických střešních krytin nebo fasádních systémů tam, kde není optimální volit standardní fotovoltaické panely. „Program podporuje i malé fotovoltaické systémy do 10 kWp pro domácnosti včetně nákupu baterií pro ukládání energie,“ upřesňuje Petr Valdman.

Ze zkušenosti Státního fondu životního prostředí ČR vyplývá, že žadatelé z programu Nová zelená úsporám oceňují zejména upravené podmínky programu. Oproti minu-

klad ti, kteří provedli důkladné komplexní renovace zahrnující výměnu oken a dveří, zateplení obvodových stěn a zateplení konstrukcí k nevytápěnému prostoru,“ říká ministr životního prostředí Richard Brabec.

Podle aktuální statistiky jeho úřadu vychází průměrná výše dotace na jeden projekt z programu Nová zelená úsporám na zateplení rodinného domu zhruba na 215 tisíc korun. Jenom na instalaci fotovoltaického systému může žadatel dostat až 100 tisíc korun. Vyhodnocování podaných žádostí o dotaci běží na Státním fondu životního prostředí ČR vysokým tempem.

Pravidlo tří týdnů

Dotace bývá proplacena do tří týdnů od ukončení realizace projektu. Žádost o poskytnutí podpory se podává výhradně elektronicky, a to prostřednictvím online formuláře žádosti dostupného na webových stránkách programu. Žádat je možné před zahájením, v průběhu nebo po dokončení realizace podporovaných opatření. Na stránkách programu Nová zelená úsporám naleznete veškeré potřebné informace. ◀

Stavíte? Rekonstruujete? Využijte dotace z programu NZÚ!

Oblast podpory A: Snižování energetické náročnosti stávajících rodinných domů

Dotace na zateplení obálky budovy výměnou oken a dveří, zateplením obvodových stěn či střešy včetně vegetačních úprav, stropu, podlahy. Podporována jsou dílčí i komplexní opatření.

Oblast podpory B: Výstavba rodinných domů s velmi nízkou energetickou náročností

Dotace na výstavbu nových rodinných domů s velmi nízkou energetickou náročností a také změna dokončené budovy, která před zahájením změny nesplňuje definici rodinného domu.

Oblast podpory C: Efektivní využití zdrojů energie

Dotace jsou poskytovány:

- na výměnu neekologického zdroje tepla za efektivní ekologický šetrný zdroj (například kotel na biomasu, tepelné čerpadlo s elektrickým či plynovým pohonem, plynový kondenzační kotel) nebo napojení na účinnou soustavu zásobování teplem či soustavu s vyšším než 50procentním podílem OZE,
- na výměnu elektrického vytápění za systémy s tepelným čerpadlem,
- na instalaci solárních termických a fotovoltaických systémů,
- na instalaci systémů řízeného větrání se zpětným získáváním tepla z odpadního vzduchu,
- na využití tepla z odpadní vody,
- na zpracování odborného posudku a zajištění měření průvzdušnosti obálky budovy.

ROZHOVOR

Ministr Brabec: „Nová zelená úsporám udělala velký skok dopředu“

Podle ministra životního prostředí Richarda Brabce má program Nová zelená úsporám za poslední roky solidní bilanci. O dotaci v něm žádají tisíce domácností ze všech krajů České republiky.

Jak si aktuálně stojí program Nová zelená úsporám?

Nová zelená úsporám významně podporuje domácnosti i českou ekonomiku. Už od mého příchodu na ministerstvo jsme chtěli program Nová zelená úsporám nastavit tak, aby byl dlouhodobý a kontinuální. Za tu dobu udělala Nová zelená úsporám velký skok dopředu.

O co je v programu ze strany domácností největší zájem? Na co žádají dotace?

V oblasti rodinných domů je největší zájem o dotace na zateplení, a to jak v počtu podaných žádostí, tak co se výše požadované dotace týče. Nejvíce žádostí přichází již

tradičně z Moravskoslezského, Středočeského a Jihomoravského kraje.

Proč NZÚ přestala klást důraz na poskytování dotací na výměnu kotlů jako zdroje tepla?

Dotace na výměnu zdroje tepla, klasických starých kotlů za nové v ekodesignu, nabízejí kotlíkové dotace, o které si mohou domácnosti zažádat na svých krajských úřadech. Kdo si přitom podá žádost o dotaci i v programu Nová zelená úsporám, bude finančně zvýhodněn.

Nakolik je program NZÚ vstřícný k domácnostem z hlediska náročnosti administrace dotace a realizace jí podpořeného projektu?

Program doznal změn, které z něj učinily program stabilní a předvídatelný na několik let dopředu. Vycházeli jsme ze zkušenosti v Německu, kde lidé přesně vědí, na co mohou získat dotaci, a sami si také určí, kdy je pro ně nejvýhodnější o ni zažádat. Cílem je, aby lidé mohli z programu jednoduše čerpat dotace za víceméně neměnných podmínek a ještě s ohledem na jejich finanční možnosti.

Máte za to, že domácnosti program NZÚ využívají naplno?

Počet podaných žádostí nás o tom přesvědčuje. Na druhou stranu stále vidíme spíše konzervativní přístup ze strany českých domácností k zavádění nových nízkoenergetických technologií. Jedním z vysvětlení je i to, že tyto technologie jsou poměrně finančně náročné. Otázka je, kolik domácností si uvědomuje, že právě dotace z programu Nová zelená úsporám jim výrazně pomůže dosáhnout i na tyto jinak pro ně finančně spíše nedostupné technologie.

Mohl byste to prosím rozvést?

Program Nová zelená úsporám není o tom, že žadatel dostane dotaci a už se na zvelebení svého rodinného domu nemusí nijak finančně podílet. Dotace z NZÚ mu ale pomůže za ty samé peníze, které by musel investovat do svého domu tak jako tak, získat technologie a řešení, které by jinak kvůli vysoké ceně tře-

ba ignoroval. Díky NZÚ si pořídí to nejlepší na trhu. A to se mu vyplatí.

Co děláte, aby veřejnost byla o výhodách NZÚ dostatečně informována?

Ministerstvo životního prostředí spolu se Státním fondem životního prostředí ČR pořádá ve spolu-

práci s úřady místních samospráv pro žadatele či zájemce o dotaci z programu desítky seminářů ročně. Odborníci z Fondu jsou k dispozici i na výstavách a veletrzích po celé republice. Kdo má zájem, může se zúčastnit. Bližší informace o pořádaných seminářích a účas-tech na veletrzích jsou k dispozici na webových stránkách programu. Je jich skutečně hodně.

Program podporuje i novou výstavbu rodinných domů v pasivním energetickém standardu. Je zájem i o tyto dotace?

Ano, je. Samozřejmě není tak velký, jako je například o zateplení stávajících domů, ale uspokojivě roste. V Česku se staví stále více nových pasivních domů a je skvělé, že je skoro pravidlem, že i za pomoci dotace. V tomto ohledu mě těší poslední výsledky soutěže Pasivní dům 2016. Do soutěže se přihlásilo 53 originálních energeticky šetrných staveb, ze kterých odborná porota vybrala 13 nejlepších. A přitom 12 z nich bylo postaveno s dotací z programu Nová zelená úsporám. ◀

NZÚ šetří životní prostředí i náklady na energie

Program Nová zelená úsporám prochází přirozeným vývojem, a tedy i aktualizací podmínek, za kterých lze získat dotaci. Aktuální kontinuální výzva umožňuje domácnostem zažádat o dotaci na klasické zateplení, ale i na takzvané zelené střechy nebo kupříkladu instalace systémů řízeného větrání se zpětným získáváním tepla.

Nabídka dotací na nízkoenergetická opatření z programu Nová zelená úsporám je široká. Hitem zůstává oblast podpory A – snižování energetické náročnosti stávajících rodinných domů. V této oblasti jsou podporována opatření prováděná zejména na obálce budovy, která vedou ke snížení energetické náročnosti stávajících rodinných domů, jako je například zateplení obvodových konstrukcí pomocí tepelněizolačních materiálů, které se stavají trvalou součástí zateplované stavební konstrukce, a výměna výplní stavebních otvorů.

Dotaci lze získat i na zpracování odborného posudku a zajištění odborného technického dozoru.

Zelené střechy

Program ale nabízí dotace i na netradiční nízkoenergetická opatření. Dotace mohou nově putovat například na výstavbu extenzivních a polointenzivních zelených střech. Intenzivní zelené střechy mohou být podpořeny pouze za předpokladu zajištění závlahy z jiných zdrojů než z veřejné vodovodní sítě (např. akumulace dešťové vody z okolních ploch, využití šedé vody). Vegetaci musí tvořit minimálně pět trvale udržitelných rostlinných druhů. Příjemce podpory zodpovídá za řádnou následnou péči a údržbu zelené střechy.

Výstavba nových domů

Pod takzvanou oblastí podpory B programu Nová zelená úsporám se skrývají dotace na výstavbu rodinných domů s velmi nízkou energetickou náročností. V této oblasti je podporována nejen výstavba nových rodinných domů, ale i změny u již dokončených budov, které před zahájením projektu ještě nesplňovaly definici rodinného domu. Instalace zařízení využívajících energii z obnovitelných zdrojů musí být provedena dodavatelsky s příslušnými oprávněními a odbornou způsobilostí. Dotaci lze získat i na zpracování odborného posudku a zajištění měření průvzdušnosti obálky budovy.

Využití odpadního tepla

Podpora se poskytuje na instalaci centrálních i decentrálních systémů využívajících teplo z odpadních vod pro předehřev teplé vody. Je poskytována formou fixní dotace ve výši

5 000 korun na jeden decentrální systém, popř. napojené odběrné místo (výtok) v případě systému centrálního, maximálně však 15 000 korun na jeden dům. V případě použití zařízení bez tepelného čerpadla musí být využito zařízení s výrobcem deklarovanou účinností zpětného získávání tepla minimálně ve výši 30 procent.

Využití zdrojů energie

V oblasti C – efektivní využití zdrojů energie jsou podporována opat-

ření, která zajistí efektivní využití energie v rodinných domech. Dotaci podporovanou technologií jsou tepelná čerpadla s elektrickým či plynovým pohonem. Dotaci získají žadatelé na kondenzační plynové kotle na zemní plyn nebo propan. Podporu nelze poskytnout na výměnu kotlů na tuhá paliva ve vlastnictví fyzických osob provedenou po 15. červenci 2015, které mají možnost získat podporu v rámci takzvaných kotlíkových

dotací – více na protější straně. O takzvané kotlíkové dotace, poskytující domácnostem peníze na výměnu zdroje tepla, mohou zájemci zažádat na svých krajských úřadech.

Kotlíkové dotace jsou hrazeny z Operačního programu Životní prostředí. Fungují na principu, kdy o evropské peníze u Státního fondu životního prostředí ČR požádají kraje, které je následně rozdělí mezi domácnosti.

Solární systémy

Oblast podpory C nabízí dotaci na instalace solárních termických a fotovoltaických (FV) systémů do dokončených rodinných domů a do novostaveb rodinných domů, včetně těch rozestavěných. Podporu je možné získat za určitých

podmínek i na dříve dotací podpořené rodinné domy s velmi nízkou energetickou náročností. Podporovány jsou systémy na přípravu teplé vody a systémy na přípravu teplé vody a přitápění – systémy s přímým ohřevem. Instalovaný fotovoltaický systém musí být vybaven technologií pro účinnou optimalizaci systému v závislosti na jeho zátěži. Nesmí být propojen s distribuční soustavou a musí být umístěn na stavbě evidované v katastru nemovitostí, popř. jiné stávající stavbě umístěné na pozemku náležícím k řešenému rodinnému domu.

Řízené větrání

NZÚ podpoří i instalace systémů řízeného větrání se zpětným získáváním tepla. Podporovány jsou

centrální systémy i decentrální systémy. Minimální požadovaná účinnost zpětného zisku tepla při projektem stanovených výkonových stupních (průtocích čerstvého vzduchu) je 75 procent pro centrální systémy a 70 procent pro decentrální (lokální) systémy. Aby bylo zajištěno dosažení požadované průvzdušnosti obálky budovy doporučuje se realizovat první měření vzduchotěsnosti obálky budovy již jako součást stavebního průzkumu před započetením návrhu celé rekonstrukce. Účinnost podporovaného zařízení musí být prokázána měřením dle příslušných technických norem. Na centrální systém může žadatel získat dotaci až 100 000 korun, na decentrální systém řízeného větrání se zpětným získáváním tepla 75 000 korun. ◀

Snižování energetické náročnosti stávajících rodinných domů (oblast podpory A)

Dům s velmi nízkou energetickou náročností:
náklady od 3,3 mil. Kč při stavbě „na klíč“, dotace 300 tis. Kč

Výstavba rodinných domů s velmi nízkou energetickou náročností (oblast podpory B)

Dům s velmi nízkou energetickou náročností, s důrazem na využití OZE:
náklady cca 3,5 mil. Kč při stavbě „na klíč“, dotace 450 tis. Kč

Efektivní využití zdrojů energie (oblast podpory C)

Výstavba zelených střech:
v kombinaci s oblastmi podpory **A** a **B**, náklady cca 1 000 Kč/m², dotace 500 Kč/m²

Solární systémy:
náklady cca 70 tis. Kč za termický systém a cca 150 tis. Kč za fotovoltaický systém, dotace 35–100 tis. Kč

Zateplení střechy v podkroví:
náklady cca 1 500 Kč/m², dotace 500–800 Kč/m²

Zateplení stropu a ostatních konstrukcí:
náklady cca 900 Kč/m², dotace 330–550 Kč/m²

Výměna oken a dveří:
náklady cca 5 500 Kč/m², dotace 2 100–3 800 Kč/m²

Zateplení obvodových stěn:
náklady cca 1 250 Kč/m², dotace 500–800 Kč/m²

Výměna zdroje tepla:
podpora z programu NZÚ pouze v případě, že žadatel nesplňuje podmínky podpory z kotlíkových dotací, nebo v případě výměny elektrického vytápění za tepelné čerpadlo, dotace 15–100 tis. Kč.

Uvedené náklady na realizaci opatření jsou orientační vč. DPH. Maximální výše podpory činí 50 % způsobilých výdajů.

Instalace řízeného větrání se zpětným získáváním tepla:
náklady cca 140 tis. Kč, dotace 75–100 tis. Kč

Bonus za použití materiálu s vydaným environmentálním prohlášením typu III (EPD):
oblasti podpory **A**, **B** i **C**

Využití tepla z odpadní vody:
v kombinaci s oblastmi podpory **A**, **B** i **C**, náklady cca 10 000 Kč, dotace 5 000 Kč / jeden systém

Zateplení podlahy na terénu:
náklady cca 2 000 Kč/m², dotace 700–1 200 Kč/m²

Odborný posudek:
oblast podpory **A** – dotace max. 25 tis. Kč, oblast podpory **B** – dotace max. 35 tis. Kč, oblast podpory **C** – dotace max. 5 tis. Kč

ROZHOVOR

Státní fond životního prostředí ČR do tří týdnů zkontroluje žádost o dotaci

„Domácnosti nemusejí mít strach, že by na jejich žádosti o dotaci nezbyly peníze. Musejí jen správně podat žádost a řádně zrealizovat dotací podpořený nízkoenergetický projekt,” říká Petr Valdman, ředitel Státního fondu životního prostředí ČR.

Na co všechno mohou domácnosti žádat o dotaci z programu Nová zelená úsporám?

Program poskytuje dotace na základní nízkoenergetická opatření, jako je zateplení obvodových plášťů nebo výměna výplní oken a dveří. Příjemci dotací ale dostávají peníze i na výstavbu nových budov s velmi nízkou energetickou náročností nebo na instalaci technologií využívajících obnovitelné zdroje energie. Jedná se například o stále rozšířenější solární termické a fotovoltaické systémy sloužící pro ohřev teplé vody. Dotaci lze ale získat i na využívání tepla z odpadního vzduchu nebo odpadní vody či na výstavbu takzvaných zelených střech. Domácnosti čerpají dotace i na zpracování odborných posudků nebo na zajištění odborného technického dozoru.

Jak vysokou dotaci může žadatel na svůj projekt dostat?

Princip přiznání výše dotace je velmi jednoduchý. Čím více projekt sníží energetickou náročnost domu, čímž ho samozřejmě i zhodnotí, tím větší je finanční podpora. Maximální dotace může pokrýt i polovinu nákladů projektu. V případě výstavby nových rodinných domů s velmi nízkou energetickou náročností mohou žadatelé o dotaci dostat až 450 tisíc korun. Stavebníci rodinných domů v Moravskoslezském a Ústeckém kraji, které trpí nízkou kvalitou ovzduší, jsou zvýhodněni 10 procenty navíc. Průměrná dotace v programu Nová zelená úsporám aktuálně činí 215 tisíc korun.

Zmínil jste zelené střechy, což je jedna z nových dotovaných oblastí

v programu Nová zelená úsporám. O co jde?

Ještě před několika lety se na zelené střechy pohlíželo s určitou skepsí, dnes však již nacházejí široké uplatnění. A je to správné. Plochy zeleně jsou ve městech vzácné a pomocí dotací můžeme jejich podíl výrazně zvýšit, třeba už jen kvůli tomu, aby bylo v našich městech dýchatelno i v největších vedrech. Nejde přitom jenom o zlepšení mikroklimatu v okolí zelených střech, ale i o úsporu energie na vytápění a chlazení domu. To je i smyslem dotací z programu Nová zelená úsporám, který proto dá každému žadateli o dotaci na zelenou střechu až 500 korun za metr čtvereční půdorysné plochy vegetačního souvrství zelené střechy.

Jak je tomu například u nově dotovaného zpětného získávání tepla z odpadní vody, což je také jedním ze současných trendů v oblasti ekoprvků ve stavebnictví?

Záleží na žadateli, zda si zvolí účinnější centrální systém, nebo jednodušší decentrální systém, spořicí energii nutnou na ohřev teplé vody při sprchování. Získat může až 5 tisíc korun na jeden decentrální systém, popřípadě na napojené

odběrné místo v případě centrálního systému.

Dostanou se dotace z programu Nová zelená úsporám pokaždé na všechny žadatele?

Faktem zůstává, že program pracuje s přesně daným rozpočtem a peníze do něj postupně přicházejí z výnosu z prodeje emisních povolenek. Avšak domácnosti nemusejí mít strach, že by se na jejich žádosti o dotace nedostaly peníze. Musejí jen správně podat žádost a řádně zrealizovat dotací podpořený nízkoenergetický projekt. V praxi to funguje tak, že u úplných a bezchybných žádostí je vystaveno rozhodnutí o poskytnutí dotace. Několik týdnů nám trvá pouze posouzení správnosti žádosti. Někdy se stane, že je potřeba ještě něco doplnit. V tom všem žadatelům pomůžeme. Lhůta na dokončení realizace úsporných opatření se přitom počítá až od data akceptace žádosti, takže zbývá i dost času na samotnou realizaci projektu.

Jak dlouho trvá vyřízení dotace, když pomineme čas pro samotnou realizaci projektu?

Státní fond životního prostředí ČR má nastaveno pravidlo tří trojek, tedy o tři týdnů zkontroluje žádost,

”

Čím více projekt sníží energetickou náročnost domu, tím vyšší je dotace.

do tří týdnů rozhodne o přidělení dotace a do tří týdnů po doložení realizace, tedy faktur, proplatí peníze na účet příjemce. Pokud je žádost podaná již po dokončení úsporných opatření bezchybná, garantujeme vyplacení podpory na účet žadatele do devíti týdnů od podání žádosti.

Kam se mohou zájemci o dotace obracet o informace?

Pro žadatele jsme na stránkách programu připravili přehledný souhrn potřebných informací k podání žádosti i k její následné administraci v praktické příručce „Jak požádat o podporu krok za krokem“. Pokud mají žadatelé jakékoliv nejasnosti při podání žádosti nebo v průběhu

její administrace, mohou využít konzultací s pracovníky SFŽP ČR, kteří jsou jim osobně k dispozici na všech krajských pracovištích v běžné návštěvní době (v pondělí a ve středu od 9 do 17 hodin a v pátek od 9 do 12 hodin). Případné konzultace mimo běžnou návštěvní dobu jsou možné po předchozí domluvě na konkrétním pracovišti, své dotazy mohou lidé s pracovníky krajských pracovišť konzultovat také telefonicky, a to bez ohledu na úřední hodiny. ◀

Starý kotel za nový? K tomu vám pomohou kotlíkové dotace!

Dotace na nové kotle, zdroje tepla, nabízejí domácnostem krajské úřady prostřednictvím takzvaných kotlíkových dotací. **Ten, kdo zkombinuje dotaci na nový kotel s dotací na některé nízkoenergetické opatření z programu Nová zelená úsporám, dostane ke kotlíkové dotaci finanční bonus až 40 tisíc korun.**

Ve druhé vlně kotlíkových dotací vyhradilo Ministerstvo životního prostředí pro domácnosti 3,4 miliardy korun, které následně krajské úřady přerozdělí v rámci svých krajských výzev. „Kotlíkové dotace jsou revolučním dotačním projektem, který se nám podařilo nejen vymyslet, ale i vydupat ze země. S Evropskou komisí jsme hledali a nakonec i naši způsob, jak z evropských peněz přímo podpořit domácnosti, což z evropských dotačních programů běžně nejde. Výměna starých kotlů za nové a ekologičtější je přínosem pro nás pro všechny, protože právě lokální topeniště se zásadním způsobem podílí na znečištění ovzduší v ČR,“ vysvětluje ministr životního

prostředí Richard Brabec. Jednou z nesporných výhod druhé kotlíkové vlny je to, že nové lidé nebudou muset při žádosti o dotaci na nový kotel provádět mikroenergetická opatření, jako je například výměna oken či zateplení střechy.

Kotlíkové dotace pro občany realizují krajské úřady. Některé kraje nebo i jednotlivé obce se přitom přímo zapojují kořnancováním realizace dotovaného opatření. V první řadě se proto informujte na vašem krajském úřadě, kdy vyhlásí pro občany. Informace najdete buď na webových stránkách svého kraje, nebo na vývěsce krajského úřadu, získat je můžete i telefonicky

na speciální lince svého kraje nebo sledujte denní tisk.

Ne kotlům čistě na uhlí

Dotaci ve výši až 127 500 Kč získáte na výměnu kotlů na pevná paliva s ručním přikládáním za nový plynový kondenzační kotel, tepelné čerpadlo, kotel na biomasu či automatický kombinovaný kotel. Po užití ji můžete na pořízení zdroje vytápění a jeho instalaci v rodinném domě, novou nebo zrekonstruovanou otopnou soustavu, úpravy spalinových cest i zpracování dokumentace. Občané v oblastech s nejvíce znečištěným ovzduším získají bonus ve výši 7 500 korun. Kdo se rozhodne kombinovat kotlíkovou dotaci s žádostí o podporu v programu Nová zelená úsporám,

může získat další bonus ve výši až 40 000 korun.

Kotlíkovou dotaci nelze získat na nový kotel, jenž spaluje výhradně uhlí. Domácnosti ale mohou vedle tepelných čerpadel, kotlů na plyn nebo čistě na biomasu i nadále získat dotaci na automatické kombinované kotle na uhlí a biomasu. Nové ekologické kotle, byť zčásti na uhlí, vypustí do ovzduší mnohonásobně méně prachu a znečišťujících látek.

Kotlíkové dotace

Celkem je aktuálně pro občany na výměnu starých kotlů za nové vyčleněno 9 miliard korun, které dle propočtu pokryjí výměnu až 100 000 nejstarších, ekologicky nevyhovujících kotlů. Díky tomu by se měla výrazně zlepšit kvalita ovzduší v celém Česku. ◀

Starý kotel odpovídající 1. či 2. emisní třídě vyprodukuje ročně až 180 kg prachových částic nebo 250 kg organických látek. Nový kotel, který splňuje požadavky ekodesignu, pořízený z kotlíkových dotací, produkuje oproti tomu emise těchto látek v řádu jednotek kilogramů. U benzo[*a*]pyrenu jsou pak rozdíl ještě markantnější. Hnědouhelné kotle vypustí do ovzduší ročně desítky tisíc miligramů rakovinotvorného benzo[*a*]pyrenu, u nových ekologických kotlů jsou to ale opět jenom jednotky miligramů ročně!

OTÁZKY A ODPOVĚDI

Státní fond životního prostředí ČR je v těsném kontaktu s žadateli o dotace. **O pořádání seminářů, jak získat dotaci, informují stránky programu i stránky Fondu.** Zájemci na nich najdou kontakt i na infolinku, kde jim rádi zodpoví každý dotaz.

Jak probíhá podávání žádosti?

Požádat o podporu lze elektronicky u Státního fondu životního prostředí ČR prostřednictvím online formulářů přístupných na internetových stránkách programu. Po odeslání elektronického formuláře je třeba žádost v listinné podobě spolu s povinnými přílohami zanechat na některé z pracovišť Fondu. Zajištěna je také možnost podání žádosti na krajských pracovištích SFŽP ČR pro žadatele, kteří nemají k dispozici počítač nebo při vyplňování online formuláře narazili na nějaký problém. Žádat o dotaci lze před začátkem projektu, v jeho průběhu či po jeho

dokončení. Uznány budou pouze náklady na opatření realizovaná po 1. lednu 2014. Každá domácnost, která po tomto datu prováděla nízkoeenergetická opatření na rodinném domě, má při splnění podmínek programu možnost zažádat si o dotaci.

Lze žádat o podporu na zateplení každého rodinného domu, nebo je poskytování podpory omezeno?

V programu určeném pro rodinné domy lze žádat o podporu pouze na stavby, jež splňují definici rodinného domu a jejichž celková vnitřní podlahová plocha po realizaci podporovaných opatření nepřesáhne

350 m². Žadatel musí být vlastník nebo spoluvlastník rodinného domu.

Jaké jsou základní podmínky například u dotace na zateplení rodinného domu?

Pro opatření A – snižování energetické náročnosti stávajících rodinných domů (zateplení) platí, že výše získané podpory bude ovlivněna zejména rozsahem a kvalitou provedených opatření: čím lepší zateplení čili nižší energetická náročnost bu-

dovy po realizaci opatření, tím vyšší dosažená míra podpory. Poskytovaná podpora je rozdělena do tří hladin, přičemž míra podpory v nich dosahuje dle rozsahu provedených opatření max. 30, 40 nebo 50 procent celkových způsobilých nákladů, které na realizaci opatření vynaložíte. Sledována je celá řada parametrů.

Je přiznávána dotace také na novostavby rodinných domů?

S dotační nabídkou jsou zástupci Fondu přítomni na hlavních stavebních veletrzích v ČR, jako je třeba FOR PASIV, Stavební veletrhy Brno, pražský FOR ARCH, veletrh Moderní dům a byt v Plzni, stavební Chodský veletrh či veletrh Stavitel v Lysé nad Labem i Zahrada Čech v Litoměřicích.

Novostavby rodinných domů jsou podporovány v oblasti podpory B (výstavba rodinných domů s velmi nízkou energetickou náročností). O podporu lze žádat pouze v případě, že dům po výstavbě splní podmínky, které odpovídají podmínkám pro pasivní domy. Dotace je stanovena fixně na rodinný dům a bude přiznávána ve dvou hladinách podpory podle dosažených parametrů budovy. V té vyšší může dotace dosáhnout až 450 000 Kč.

NZÚ pro majitele bytovek

O dotace z programu NZÚ na snížení energetické náročnosti bytových domů mohou žádat vlastníci stávajících bytových domů na území Prahy. Na území celé ČR pak mohou získat dotaci všichni stavitelé nových nízkoeenergetických bytových domů.

Majitelé stávajících bytových domů v Praze mohou získat dotaci na snížení energetické náročnosti domu, výměnu neekologických zdrojů tepla na vytápění, systémy řízeného větrání se zpětným získáváním tepla i instalaci solárních termických a fotovoltaických systémů. Stejně jako u dotací pro rodinné domy platí u bytových domů, že nízkoeenergetická opatření lze realizovat na etapy. Po čerpání jedné dotace si tak žadatelé mohou zažádat o další. Maximální výše dotace činí 30 procent z nákladů na realizované opatření. Při rekonstrukci památkově chráněných domů v hlavním městě program podpoří i repasi původních oken a dveří.

Mimopražští vlastníci bytových domů mohou čerpat stejné vysoké dotace jako pražští žadatelé v NZÚ na obdobná nízkoeenergetická opatření z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP), který má v gesci Ministerstvo pro místní rozvoj.

Dotaci lze v NZÚ získat i na výstavbu bytových domů v nízkoeenergetickém standardu. Celková výše dotace činí až 30 procent z celkových způsobilých výdajů a zároveň 15 procent z celkových výdajů na výstavbu bytového domu. Dodatečnou podporu pak lze čerpat například na zpracování odborného posudku, zajištění dozorové činnosti a měření průvzdušnosti obálky budovy. ◀

Jaké náklady mohu z dotace zaplatit?

Pro přiznání dotace z programu Nová zelená úsporám jsou relevantní pouze tzv. způsobilé výdaje. Jedná se o takové výdaje, které jsou přímo a výhradně spojeny s realizací podporovaných opatření. Způsobilé výdaje musí být řádně doloženy dodavatelskou fakturou a soupisem provedených prací a ze strany žadatele prokazatelně uhrzeny.

Mohu dostat dotaci, když mám v domě prodejnu?

Rozhodující je, zda dům splňuje definici rodinného domu. Zde je důležité ustanovení, že více než polovina podlahové plochy musí odpovídat trvalému rodinnému bydlení a k tomuto účelu musí být určena. Máte-li v domě prodejnu, ordinaci či kancelář, musíte posoudit, zda nespadáte do režimu veřejné podpory, který je pro NZÚ povolen. Veřejnou podporou je každá podpora z veřejných prostředků, jež zvýhodňuje subjekty vyvíjející hospodářskou činnost, čímž narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž na vnitřním trhu EU. ◀

Šest kroků k získání dotace

I když se na první pohled může zdát, že cesta k získání dotace je složitá, obavy nejsou namístě. Níže uvádíme v šesti krocích praktický návod, jak mají žadatelé postupovat, aby dotaci z programu Nová zelená úsporám úspěšně získali.

1.

Prvním krokem před podáním žádosti o dotaci z programu Nová zelená úsporám je rozhodnutí, zda si mohou dovolit o dotaci žádat, či nikoli. Téměř s každou dotací je spojena určitá výše finanční spoluúčasti, část nákladů na projekt tedy doplácí žadatel. Dotace se vyplácí až po ukončení a řádném doložení realizace podporovaných opatření. Na začátku tedy žadatel platí celou akci sám a dotaci získá, až akci dokončí a splní všechny podmínky. Orientační výši dotace, kterou lze na zamýšlené úsporné rekonstrukce získat, si může každý zájemce o dotaci dopředu spočítat na kalkulačce na stránkách programu. Tuto aplikaci vytvořili odborníci ze Státního fondu životního prostředí a slouží právě pro tyto účely.

2.

Žadatel o dotaci si nechá od specialistů vypracovat projektovou dokumentaci a energetické hodnocení domu. Projektovou dokumentaci mohou vypracovat pouze osoby s příslušnou autorizací či oprávněním. Jejich seznamy jsou běžně dostupné na internetu, což platí i pro energetické hodnocení (ČKAIT, ČKA, MPO). Oba dokumenty se vzájemně doplňují. Projektová dokumentace musí obsahovat rozsah opatření, které chce žadatel realizovat. Rozsah opatření určují výsledky energetického hodnocení, na jehož základě se určí úspora energií.

3.

Má-li žadatel o dotaci vyhotovenou projektovou dokumentaci a energetické hodnocení, z nichž vyplývá, co bude v rámci svého projektu dělat a jak vysoká bude jeho dotace, podá žádost o dotaci, a to elektronicky prostřednictvím interaktivního formuláře umístěného na internetových stránkách programu Nová zelená úsporám. Na adresu některého z krajských pracovišť Státního fondu životního prostředí ČR pak do pěti kalendářních dnů dodá všechny požadované materiály v listinné podobě, například projektovou dokumentaci, energetické hodnocení, krycí list technických parametrů či souhlasné prohlášení spoluvlastníků nemovitosti, včetně podepsaného formuláře žádosti, což je podepsaný výstisk elektronické žádosti.

4.

Po doručení všech vyžadovaných podkladů ve stanovené lhůtě je žádost zkontrolována pracovníky Státního fondu životního prostředí ČR. Ti nejprve prověří její formální správnost, což jim zabere dva až tři týdny. Pokud je formálně vše v pořádku, ověří, zda jsou u projektu splněny všechny technické požadavky. Prověření přijatelnosti projektu zabere zaměstnancům Fondu opět dva až tři týdny od uzavření formální kontroly. Pokud se ukáže, že je žádost v pořádku i z hlediska přijatelnosti, je akceptována. Od této chvíle pak běží lhůta (9–24 měsíců dle typu opatření), do jejíhož konce musí žadatel opatření navržená v projektové dokumentaci zrealizovat a jejich realizaci doložit Fondu.

5.

Než se žadatel pustí do samotných prací, je povinen o nich kvůli případným pozdějším nedorozuměním informovat příslušný stavební úřad. Musí si najít odborníka, který bude technickým dozorem projektu. I v oblasti zateplování a výměny oken a dveří bude k doložení ukončení realizace nezbytná závěrečná zpráva technického dozoru. Osoba technického dozoru musí být nezávislá na firmě, která bude práce realizovat. S dodavatelskou firmou uzavře žadatel detailní písemnou smlouvu, hotové dílo je nutno převzít od stavební firmy až po konzultaci s technickým dozorem. Jsou-li práce v pořádku, žadatel musí dát dohromady všechny doklady týkající se dokončení realizace: faktury včetně soupisu provedených prací, položkového rozpočtu či dodacího listu, potvrzení o jejich úhradě, výpis z katastru nemovitostí, souhlas s užíváním stavby, kolaudační souhlas, předávací protokoly a vyplněný formulář, který se dokládá k dokumentům o dokončení realizace. Všechny tyto dokumenty musí doručit na krajské pracoviště Fondu.

6.

Poté co žadatel zrealizoval projekt a doručil na krajské pracoviště Fondu všechny potřebné dokumenty, vyčká na udělení rozhodnutí o poskytnutí dotace a samotnou výplatu dotace. Důvodem čekání je kontrola všech potřebných dokumentů ze strany zaměstnanců Fondu. Peníze by měl žadatel obdržet nejpозději do tří týdnů od momentu, kdy na Státní fond životního prostředí ČR doručil všechny potřebné dokumenty o dokončení projektu. ◀

Komunikace se SFŽP ČR

Pokud jsou v jakékoliv fázi kontroly zjištěny nedostatky, pracovníci Státního fondu životního prostředí ČR vyzvou žadatele k jejich odstranění. Na odstranění mu poskytnou přiměřenou lhůtu. V ní musí žadatel nedostatky odstranit, jinak mu hrozí, že další administrace jeho žádosti bude ukončena. Pracovníci Fondu jsou kdykoliv k dispozici, takže pokud si žadatelé s něčím nevědí rady, mohou se na ně obrátit telefonicky nebo e-mailem s prosbou o konzultaci nebo za nimi mohou zajít na nejbližší krajské pracoviště Státního fondu životního prostředí ČR.

DOBRÁ PRAXE

Dotaci z NZÚ získal i nejlepší pasivní dům roku z Černošic u Prahy

Nová zelená úsporám podporuje dotacemi kromě nízkoenergetických opatření u stávajících rodinných domů i výstavbu pasivních domů. V Česku se jich každoročně postaví stovky. I stavebníci těch nejlepších z nich čerpají dotace z programu Nová zelená úsporám.

Do loňského ročníku soutěže Pasivní dům roku 2016 se přihlásilo 53 originálních energeticky šetrných staveb, ze kterých odborná porota vybrala 13 nejlepších. Z nich 12 bylo postaveno s dotací z programu Nová zelená úsporám. „To je skvělá zpráva a vizitka celého programu Nová zelená úsporám, v němž běží kontinuální výzvy na široké spektrum nízkoenergetických opatření, včetně podpory výstavby energeticky úsporných domů – zejména rodinných, ale i bytových – na úze-

mi hlavního města,“ uvedl ředitel Státního fondu životního prostředí ČR na Veletrhu nízkoenergetických, pasivních a nulových staveb v areálu PVA EXPO PRAHA v Letňanech, když slavnostně předával cenu veřejnosti pro nejlepší pasivní dům loňského roku. Přitom i předloni zvítězil v soutěži dům podpořený z NZÚ.

Vítěz z Černošic

Vítězem soutěže o pasivní dům roku se stala dřevostavba z Černošic nedaleko Prahy. Dům navr-

hl pražský architektonický ateliér ARCHCON a nazval ho Dům pod smrkem. Na druhém místě skončil brněnský rodinný dům Kociánka a na třetím dům ATREA Liberec-Ruprechtice. Pasivní domy jsou nejmodernější stavby současnosti. Jsou kvalitně postavené, ekologické a zdravé pro své obyvatele. V Česku se jich každoročně postaví stovky, stejně jako energeticky úsporných budov.

NZÚ pro rodinné domy

Program Nová zelená úsporám podporuje výstavbu rodinných domů s velmi nízkou energetickou náročností i změnu dokončených budov, které před zahájením změny nesplňují definici rodinného domu. Celková výše podpory na jednu žádost je omezena na 50 procent řádně doložených způsobilých výdajů a je vyplácena až po řádné realizaci podporovaných opatření. ◀

DOBRÁ PRAXE

Brušperk – Moravskoslezský kraj

Výstavba rodinného domu s velmi nízkou energetickou náročností

Obvodové zdi rodinného nízkoenergetického domu jsou vyzděny z vápenopískových cihel a opatřeny vnějším kontaktním zateplovacím systémem. Pro vytápění domu zvolil příjemce dotace klasická kamna na palivové kusové dřevo. Jejich výkon je v případě potřeby doplňován elektrickými přímotopy a podlahovými rohožemi. Vodu ohřívá elektrický bojler s integrovaným tepelným čerpadlem.

Dotace z programu NZÚ na výstavbu domu: 475 000 Kč

DOBRÁ PRAXE

Ostrava – Moravskoslezský kraj

Novostavba s nízkou spotřebou a technologiemi využívajícími obnovitelné zdroje energie

Nízkoenergetický rodinný dům je vystavěn z cihelných bloků s venkovní izolační vrstvou. Pro izolaci střechy byl využit izolační nástřik z tvrdé PUR pěny. Dům vytápí tepelné čerpadlo vzduch-voda. Je osazen teplovodním podlahovým vytápěním v přízemí a otopnými tělesy v podkroví. Součástí podpory bylo i zpracování odborného posudku a zajištění měření průvzdušnosti obálky domu.

Dotace z programu NZÚ na výstavbu domu: 640 000 Kč

DOBRÁ PRAXE

Kožušany – Olomoucký kraj

Instalace solárního termického systému pro ohřev vody a vytápění

Majitel domu získal dotaci na instalaci a provoz solárního trubcového kolektoru na ohřev teplé užitkové vody a vytápění. Systém je propojen s tepelným čerpadlem a elektrickou topnou spirálou na dohřev teplé vody, pracuje se zásobníkem vody na vytápění o objemu 350 litrů a zásobníkem teplé vody o objemu 300 litrů. Celkový využitelný zisk solárního systému činí 3 184 kWh/rok.

Dotace z programu NZÚ: 55 000 Kč

DOBRÁ PRAXE

Jindřichův Hradec – Jihočeský kraj

Dřevostavba s velmi nízkou energetickou náročností

Jednopodlažní montovaná dřevostavba se sedlovou střechou je klasikou moderní nízkoenergetickou novostavbou. Objekt je vytápěn tepelným čerpadlem vzduch-voda. Nosná konstrukce je izolována minerální vatou, která byla použita i pro zateplení vnějších předstěn domu, střechy a stropu, pro zateplení podlahy byl použit polystyren. Okna jsou osazena stínicí technikou, jež v zimě brání ztrátám tepla a v létě brání přehřívání domu.

Dotace z programu NZÚ na výstavbu domu: 435 000 Kč

DOBRÁ PRAXE

Vyškov – Jihomoravský kraj

Celkové zateplení rodinného domu s výraznou úsporou

Rodinný dům s dispozicí 6+kk z roku 1996 prošel komplexním zateplením. Pro zateplení obvodových stěn byl použit fasádní polystyren, pro zateplení původní konstrukce střechy byla použita minerální vlna. Vyměněna byla střešní okna i vchodové dveře. U oken byla použita izolační trojskla. Měrná roční potřeba tepla na vytápění domu po dokončení renovace klesla o 63 procent.

Dotace z programu NZÚ: 267 124 Kč

DOBRÁ PRAXE

Malý Bor – Plzeňský kraj

Rekonstrukce bývalého mlýnu spojená se zateplením a výměnou neekologického zdroje tepla

Budova postavená na počátku minulého století prošla kompletní rekonstrukcí. Někdejší mlýn, který nyní slouží jako rodinný domek, osadil majitel tepelným čerpadlem země-voda a obvodové zdivo zateplil použitím cihelných bloků vyplněných polystyrenem. Zateplil také střechu, podlahy, vyměnil okna i dveře a izoloval šikmé střechy vikýřů. Po ukončení projektu klesla měrná roční potřeba tepla na vytápění domu o 88,4 procenta.

Dotace z programu NZÚ: 529 326 Kč